

«حضرت آیت‌اله ملک حسینی (رحمت‌اله‌علیه) و امنیت استان کهگیلویه و بویراحمد»

قدیانی، ابوذر پیری، روح‌اله عابد

چکیده

امنیت بیش از آن که مفهومی قابل توضیح و تعریف باشد، مفهومی ذهنی، محسوس و قابل درک است. شاید به جرات بتوان گفت که مهم‌ترین و اساسی‌ترین کارکرد حاکمیت و هر نظام سیاسی تولید و تامین امنیت است. در تولید و تامین امنیت عوامل و مولفه‌های متعددی دخیل است، از نهادهای امنیتی، دستگاه‌های حاکمیتی تا مردم و خواص و نخبگان جامعه. در این مقاله سعی شده تا نقش حضرت آیت‌اله ملک حسینی (رحمت‌اله‌علیه)، به عنوان تاثیرگذارترین چهره‌ی سیاسی و مذهبی استان، در امنیت استان مورد بررسی قرار گیرد. برای این هدف مطالب در سه بخش؛ امنیت به مثابه حق، امنیت در فقه امامیه و آیت‌اله ملک حسینی (رحمت‌اله‌علیه) و امنیت استان کهگیلویه و بویراحمد مورد بررسی قرار گیرند. در بخش اول مفهوم‌شناسی امنیت و امنیت به عنوان یکی از حقوق شهروندان که حاکمیت ملزم به تامین آن است مورد بررسی قرار گرفت. در بخش دوم، مفهوم امنیت در قرآن کریم، نهج‌البلاغه و در اندیشه‌های حضرت امام (ره) و مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) مورد بررسی قرار گرفت و مولفه‌های تولید امنیت در اندیشه‌های حضرت امام (ره) و مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) مطالعه شد و در نهایت در بخش سوم، نقش آیت‌اله ملک حسینی (رحمت‌اله‌علیه) در امنیت استان در دو برهه‌ی تاریخی قبل و بعد از انقلاب مطالعه گردید.

کلید واژه‌ها: حضرت آیت‌اله ملک حسینی (رحمت‌اله‌علیه)، امنیت، استان کهگیلویه و بویراحمد

مقدمه:

حضرت آیت‌اله ملک‌حسینی(رحمت‌اله‌علیه) به حق و بلاشک بزرگ‌ترین و تاثیرگذارترین شخصیت سیاسی-مذهبی استان کهگیلویه و بویراحمد در ایام مبارزات انقلابی و پس از انقلاب است و نفوذ معنوی ایشان در میان عشایر و مردم استان زبان‌زد بود. شجاعت و صراحت ایشان در دفاع از مردم و بیان حق از ایشان، در کنار سیادت و لباس پیغمبر چهره‌ای محبوب ساخته بود که امر ایشان مطاع بود. حضرت که تربیت یافته مکتب خمینی کبیر(قدس‌سره‌الشریف) بود با شروع نهضت حضرت امام(رحمت‌اله‌علیه) به صف انقلابیون پیوست و مبارزات خود را با رژیم ظالم و طاغوتی پهلوی، به‌عنوان وظیفه شرعی و دینی شروع نمود. ایشان همواره به‌عنوان یکی از سوژه‌های حساس ساواک در استان‌های فارس و کهگیلویه و بویراحمد بود که تحت کنترل و نظارت و در برهه‌هایی هم تعقیب قرار گرفتند. ساواک همواره ایشان را با صفت روحانی متعصب و افراطی معرفی می‌نمود و این نشان از تعصب و غیرت دینی ایشان و اراده مستحکم در گام نهادن در مسیر استاد و مقتدایشان یعنی همانا حضرت امام خمینی(قدس‌سره‌الشریف) دارد. بزرگ‌ترین اقدام آن حضرت در آن ایام از بین بردن بزرگ‌ترین عامل فساد و ناامنی یعنی رژیم طاغوت بود. پس از پیروزی انقلاب نیز آن حضرت خویش را وقف خدمت به اسلام، نظام اسلامی و مردم ولایت‌مدار استان نمود و در تمامی عرصه‌ها و برهه‌ها نقش بی‌بدیلی در تامین امنیت استان ایفا نمودند. چه از همان آغازین روزهای طلوع پیروزی نهضت که از سوی حضرت امام(رحمت‌اله‌علیه) مامور به حفظ و امنیت منطقه و گرفتن بهانه از اشخاص ماجراجو گردیدند و پس از آن مامور به تشکیل دادگاه و اجرای حکم شرع و ایجاد آرامش و امنیت به‌هر نحو که صلاح بدانند و جلوگیری از اختلاف و تفرقه و ارشاد مردم و خنثی کردن توطئه‌های دشمنان اسلام شدند. بعد از استقرار نسبی نظام اسلامی نیز در هر برهه نقش خویش را در تامین امنیت استان ایفا نمودند. در زمان جنگ، سخنرانی‌های ایشان و تشویق و ترغیب جوانان به حضور در جبهه‌های نبرد حق علیه باطل و حتی حضور ایشان در میدان نبرد و شهادت فرزند برومندشان، تلاش برای گسترش فرهنگ شیعی از طریق احداث مدارس علمیه و پرورش طلاب و مقابله با افکار انحرافی مانند بهائیت در استان در بعد امنیت فرهنگی، تاکید همیشگی آن حضرت بر وحدت و انسجام و تلاش برای حل اختلافات و تاکید بر عدالت اجتماعی، اصرار بر حل مشکلات اقتصادی و معیشتی مردم در بعد امنیت اجتماعی، تاکید بر ولایت‌مداری و تبعیت از رهبری نظام و مقابله با فتنه‌گران در بعد امنیت سیاسی از ایشان چهره‌ای بی‌نظیر در تامین امنیت استان در تاریخ ثبت نمود. لذا در این مقاله تلاش شده تا نقش حضرت آیت‌اله ملک‌حسینی(رحمت‌اله‌علیه) در امنیت استان به رشته تحریر درآید. امنیت مفهومی ذهنی و نسبی است و بیش از آن‌که قابل توضیح باشد قابل درک است. شاید تاکنون کمتر از این زاویه به شخصیت و زحمات حضرت آیت‌اله ملک‌حسینی(رحمت‌اله‌علیه) نگریسته شده از این جهت عنوان این مقاله تاحدودی جدید و حتی غریب باشد لیکن خواننده در پایان اذعان خواهد نمود که نقش آن مرحوم در تامین امنیت استان

استان به معنای واقعی بی‌نظیر بوده است.

گفتار اول: امنیت به مثابه حق

ارائه تعریفی جامع و کامل از مفهوم امنیت که مورد اتفاق نظر قاطبه علمای این موضوع باشد تقریباً امری ناممکن یا قریب به ناممکن است. امنیت بیش از آن که مفهومی قابل توضیح و تعریف باشد، مفهومی ذهنی، محسوس و قابل درک است. (آشنا، ۱۳۸۸ : ۷۴) لیکن برای این مفهوم تعاریف متعددی ارائه شده است که به فراخور این تحقیق از برخی که سنخیت بیشتری با موضوع دارند استفاده گردیده است. امنیت در لغت، حالت فراغت از هرگونه تهدید یا حمله و یا آمادگی برای رویارویی با هر تهدید و حمله تعریف شده است و در اصطلاح سیاسی و حقوقی به صورت امنیت فردی، اجتماعی، ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی به کار می‌رود. (آشوری، ۱۳۸۳ : ۳۹) در خصوص امنیت فردی که از آن به امنیت شخصی نیز نام برده می‌شود، دو نظر وجود دارد، یکی معنای عام از امنیت شخصی است که به‌نوعی تمام حقوق بشر ذیل آن قرار می‌گیرد که به مفهوم امنیت انسانی تعبیر می‌گردد و دیگری معنای خاص از امنیت شخصی است که در اسناد بین‌المللی حقوق بشر از جمله میثاق بین‌المللی حقوق مدنی سیاسی از آن به عنوان حق آزادی و امنیت شخصی^۱ نام برده شده است. (صادقی زیاری، ۱۳۹۲ : ۱۷۴) مهم‌ترین مصادیق امنیت شخصی عبارتند از: امنیت تن و جان، امنیت حیثیت و اعتبار، امنیت اموال، امنیت مسکن، امنیت شغل، امنیت خلوت و حریم خصوصی، امنیت رفت‌وآمد و اقامت و امنیت از بازداشت‌های خودسرانه و تعقیبات غیرقانونی. (خسروی، ۱۳۸۸ : ۱۸۵) به نظر می‌رسد پس از این که امنیت فردی مورد شناسایی قرار گرفت، افراد برای تحقق و تحکیم امنیت و جایگاه خود ناگزیر از عضویت در اجتماعات یا گروه‌های مختلف اجتماعی هستند. این سطح از امنیت تحت عنوان امنیت اجتماعی^۲ مورد توجه و بحث قرار می‌گیرد. امنیت اجتماعی، نوع و سطحی از احساس اطمینان خاطر است که جامعه و گروه در آن نقش اساسی دارد. مفهوم امنیت اجتماعی ناظر بر تدارک سلامت افراد جامعه در مقابل اقدامات خشونت‌آمیز و رفع دغدغه‌های ذهنی (احساس عدم امنیت) شهروندان است. (نوبدینا، ۱۳۸۲ : ۶۱)

امنیت ملی^۳ یعنی دستیابی به شرایطی که به یک کشور امکان می‌دهد از تهدیدهای بالقوه و بالفعل خارجی و نفوذ سیاسی و اقتصادی بیگانه در امان بوده و در راه پیش‌برد امر توسعه اقتصادی، اجتماعی و انسانی و تامین وحدت و موجودیت کشور و رفاه عامه فارغ از مداخله بیگانه گام بردارد. (روشندل، ۱۳۷۴ : ۱۳) امنیت ملی دارای دو بعد داخلی و خارجی است. در یک رویکرد فراگیر، امنیت داخلی^۴ اعم از امنیت فردی و امنیت جمعی است. امنیت فردی حالتی است که فرد فارغ از ترس و آسیب رسیدن به جان، مال و آبروی خود یا از دست دادن آن‌ها زندگی می‌کند.

امنیت اجتماعی نیز حالت فراغت همگانی از تهدیدی است که کردار غیرقانونی دولت یا دستگاهی یا فردی یا گروهی، در تمام یا بخشی از جامعه پدید آورد. در نظام حقوقی نوین، فرض بر این است که قانون با تعریف و حدگذاری از آزادی‌ها و حقوق فرد و کیفر دادن کسانی که از آن حدود پا را فراتر گذاشته‌اند، امنیت فردی و اجتماعی را پاسداری می‌کند. (Britanniva, 1997 : 329) امنیت خارجی^۵ یعنی مصون بودن منافع دولت و اتباع حقیقی و حقوقی یک کشور در خارج از مرزهایش و همچنین توانایی تاثیرگذاری بر رویدادهای خارج از مرزها و حالت فراغت از ترس اعمال

1 - Right to liberty and security of person

2 - Societal Security

3 - National Security

4 - Internal/Domestic/Public Security

5 - External/Foreign Security

نظر دشمن حکومت داخلی و حفظ تمامیت ارضی در برابر تهدیدات و اقدامات دشمن و تامین نیازها، منافع و خواسته‌ها و گسترش نفوذ مادی و معنوی یک کشور در عرصه‌های بین‌المللی. (فکوری، ۱۳۹۲: ۲۳)

مفهوم امنیت بین‌المللی به معنای ایجاد فضایی است که افراد، جامعه و کشورها و دیگر بازیگران جدید عرصه بین‌الملل احساس آسیب‌پذیری و تهدید را نداشته باشند. در گذشته راهکار اصلی کسب و حفظ امنیت در کسب و نمایش قدرت نظامی محدود می‌گشت. در حالی که پس از جنگ جهانی دوم دولت‌ها در حال از دست دادن قدرت و حاکمیت خود به نفع گروه‌ها و بازیگران جدید در عرصه بین‌المللی بوده‌اند و در این گفتمان امنیتی که در حوزه نظامی خلاصه می‌شد جایگاه خود را از دست داده و عوامل جدید اقتصادی، زیست محیطی، ارزشی (فرهنگی) وارد پارادایم امنیتی روابط بین‌الملل گردید. تاسیس سازمان ملل متحد^۱ با هدف اصلی و اولیه حفظ صلح و امنیت بین‌المللی^۲ از مهم‌ترین و موثرترین تصمیمات کشورها در تعریف جدید از مفهوم امنیت بین‌المللی است. تا پیش از تاسیس این سازمان کشورها خود را ملزم به تامین صلح و امنیت بین‌المللی می‌دانستند اما با تاسیس سازمان ملل متحد این هدف به عنوان مسئولین جمعی بازیگران بین‌المللی بر عهده این سازمان نهاده شد. یکی از مفاهیم جدید در ادبیات حقوقی و علوم سیاسی که در اسناد حقوقی بین‌المللی به آن اشاره شده حق امنیت است. در واقع این اسناد از امنیت به عنوان یک حق نام برده‌اند. حقی که مستحق آن شهروندان و انسان‌ها هستند و مسئولیت تحقق و تامین این حق با حاکمیت یا همان دولت است. تامین امنیت شهروندان مسئولیت اولیه هر حاکمیتی است بر همین اساس می‌توان گفت یکی از حقوق اولیه شهروندان که حاکمیت موظف به تامین آن است حق امنیت است. گرچه حق امنیت مندرج در اسناد بین‌المللی حقوق بیشتر ناظر به حقوق فردی و سلبی است لیکن با امعان نظر به این مساله که حقوق بشر در سایه امنیت قابلیت رشد و توسعه دارد و همان‌گونه که امنیت زیرساخت و اساس تمامی کارکردهای حاکمیت است، ناامنی بزرگترین ناقض حقوق بشر است و هرچه جامعه ناامن‌تر باشد خطرات نقض حقوق بشر بیشتر می‌شود. تجارب و مشاهدات چندسال اخیر نشان داده است که در کشورهای درگیر جنگ داخلی که امنیت ملی متزلزل است، حقوق بنیادین بشر مانند حق حیات به فجیع‌ترین وضع ممکن نقض شده است. فلذا می‌توان این‌گونه نتیجه گرفت که؛ حق امنیت مشتمل بر تمامی شقوق و ابعاد امنیت است و صرفاً امنیت فردی و شخصی را در بر نمی‌گیرد و حتی حق امنیت اجتماعی و امنیت ملی مهم‌تر از حق امنیت فردی و اجتماعی است و دولت‌ها مسئولیت تحقق این حقوق را برای شهروندان خود دارند تا در سایه این امنیت بتواند دیگر حقوق بشری آن‌ها را تامین و توسعه دهد. بنابراین می‌توان نتیجه گرفت، امنیت وضعیت است با اوصاف پیش گفته که با تحقق آن، انسان‌ها به آرامش دست می‌یابند. حق بهره‌مندی^۳ از چنین وضعیتی را حق امنیت^۴ می‌گویند که زمینه‌ساز اجرای سایر حقوق است.^۵ در جوامع انسانی، تامین امنیت و اجرا و استیفای حق امنیت، همیشه با اجرا و استیفای حقوق و آزادی‌های عمومی ملازمه دارد. یعنی

1 - United Nations

۲ - منشور ملل متحد به عنوان سند تاسیس و اساس‌نامه این سازمان در ماده ۱ این سند اهداف سازمان را بیان می‌کند که بند ۱ این ماده در خصوص هدف از تاسیس سازمان اشعار می‌دارد: «حفظ صلح و امنیت بین‌المللی و بدین منظور به عمل آوردن اقدامات دسته‌جمعی مؤثر برای جلوگیری و برطرف کردن تهدیدات علیه صلح و متوقف ساختن هرگونه عمل تجاوز یا سایر کارهای ناقض صلح و فراهم آوردن موجبات تعدیل و حل و فصل اختلافات بین‌المللی یا وضعیت‌هایی که ممکن است منجر به نقض صلح گردد با شیوه‌های مسالمت‌آمیز و بر طبق اصول عدالت و حقوق بین‌الملل».

3 - Right to Have

4 - Right to Security

۵ - لازم به تاکید است که حق امنیت یک حق ذاتی و واقعی و در عین حال، زمینه‌ساز سایر حقوق است، مانند حق حیات (Right to Life). نه این که برخی از رویکردهای معاصر، حقی ابزاری (Instrumental Right) برای تحقق سایر حقوق باشد.

هرجا امنیت فردی تامین شده، سایر حقوق تحقق می‌یابد و یا حداقل زمینه‌ی اجرای آن فراهم شده است و افراد اطمینان دارند هیچ تهدیدی برای آنان وجود ندارد و آنان می‌توانند بدون هیچ ترس و واهمه‌ای همه حقوق خود را استیفا کنند. (کاویانی، ۱۳۹۰: ۱۰۸)

به این ترتیب، به‌عنوان نتیجه نهایی می‌توان گفت؛ حق امنیت فردی به‌عنوان یک حق ذاتی و مستقل، وضعیتی است که انسان می‌تواند، با آرامش خاطر که نتیجه مستقیم آن وضعیت است در آن، همه حق‌های خود را بدون هراس از تهدید دیگران و مصون از تعرض آن‌ها استیفا کرده و شرایط حداقلی برای گذران زندگی عادی خود را دارا باشند.

گفتار دوم - امنیت در فقه امامیه

از دیدگاه فقه‌های شیعه، حاکم اسلامی وظیفه حفظ کیان مملکت اسلامی از سلطه بیگانه بر فرهنگ، سیاست و اقتصاد جامعه را دارد و باید حافظ استقلال کشور و نظم و امنیت در جامعه باشد تا بدین ترتیب زمینه لازم برای ترویج شریعت اسلامی فراهم شود. به‌همین جهت در متون فقهی شیعه نیز به این مساله توجه ویژه شده است که در واقع همان حفظ وطن و شریعت است و در ابواب مختلفی از کتب فقهی خود به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم به مباحث امنیتی اشاره کرده‌اند. ابواب فقهی نظیر؛ جهاد، امر به معروف و نهی از منکر، قضا، غصب، حدود و دیات، لقطه و قصاص حاوی ملاحظات امنیتی زیادی است. (اسماعیلی، ۱۳۷۹: ۲۶۸) در ابواب فقهی به انواع مختلف امنیت فردی، اجتماعی و ملی توجه شده است و برای آن‌ها مصادیق متوعی ذکر شده است که به‌خوبی نمایان‌گر این مساله است که اسلام و مذهب تشیع تا چه میزان حتی به مسائل ریز مانند حفظ امنیت کافر حربی که به جنگ با مسلمانان آمده است در صورتی که از مسلمانان امان بخواهد توجه داشته است یا در هنگام جنگ به امنیت مسائل زیست‌محیطی توجه داشته باشند و درختان را قطع نکنند. فقیهان شیعی به این ظریف دینی دقت کرده‌اند و از درون آن‌ها قواعد فقهی استخراج کرده‌اند. آن‌ها در خلال مباحث فقهی خود گاهی به صورت مستقیم و آشکار مانند؛ باب جهاد و امر به معروف و گاهی به‌صورت غیرمستقیم و در حاشیه مباحث دیگر به طرح انواع مختلف امنیت پرداخته‌اند و راه‌های تحقق آن‌ها را در جامعه نیز پیشنهاد داده‌اند. به‌طور خلاصه می‌توان گفت که فقها به امنیت فردی، جمعی، ملی و حفظ جامعه شیعیان و استقلال آنان از اجانب و کافران از زوایای گوناگون سیاسی، اقتصادی، نظامی، فرهنگی، اجتماعی و قضایی نظر کرده‌اند و مصالح امنیتی را مکتوبات فقهی خود لحاظ کرده‌اند و با استناد به کتاب و سند به اثبات ضرورت امنیت برای جامعه پرداخته‌اند. به‌عنوان نمونه آن‌ها امنیت نظامی را از طریق امنیت مرکزها، وجوب دفاع از دارالاسلام، امنیت هنگام آتش‌بس و امنیت اسیران تجویز کرده‌اند. امنیت سیاسی را از طریق جلوگیری از سلطه بیگانه بر اساس استفاده از قاعده نفی سبیل و امنیت سفیران را بر اساس سنت نبوی توجیه می‌کنند. امنیت انتظامی را که جزئی از امنیت داخلی است از طریق تامین امنیت راه‌ها از دزدان، امنیت اقلیت‌ها، امنیت نفس، اموال، ناموس و حیثیت افراد ذکر می‌کنند. امنیت فرهنگی و دینی را از طریق حفظ جامعه شیعیان از انحرافات مذهبی و تعرض فرهنگی دشمن خارجی و داخلی به‌وسیله جلوگیری از انتشار کتب و نشریات ضاله و شبهات دینی مطرح می‌کنند. امنیت اقتصادی از طریق رسیدگی به فقرا و مستمندان و به‌رسمیت شناختن حق مالکیت تامین می‌کنند و امنیت قضایی و حقوقی را از طریق اجرای اصل براءت و تعیین مجازات برای مفسدین فی‌الارض، مرتدین و برهم‌زنندگان نظم عمومی در کتب فقهی خود مطرح ساخته‌اند. گذشته از این می‌توان به قواعد فقهی مختلفی که فقها در زمینه مسائل و موضوعات امنیتی به‌کار گرفته‌اند مانند قاعده نفی سبیل، قاعده مقدمه واجب، قاعده تقیه، قاعده تقدم اهم بر مهم، قاعده مقابله‌به‌مثل، قاعده لاضرر و لاضرار، قاعده لزوم عمل به‌قدر مقدور اشاره کرد. (جمال‌زاده، ۱۳۹۵: ۳۵)

بند اول - امنیت در قرآن کریم:

امنیت یکی از موضوعاتی است که در قرآن کریم به وفور به آن اشاره شده است. البته صورت فارسی و عربی این کلمه به شکل‌های «امنیت» و «امنیه» در متون اسلامی موجود نیست و این موضوع با عبارات و مشتقاتی از ثلاثی مجرد «امن» مورد توجه قرار گرفته است. در مجموع از ریشه «امن»، ۶۲ کلمه مشتق شده و این کلمات در مجموع حدود ۸۷۹ بار در قرآن به کار رفته‌اند. (روحانی، ۱۳۶۶: ۳۷۳) پیوند ناگسستنی این اصطلاح با نفس کلمه اسلام، ایمان، و مومن حاکی از اهمیت فوق العاده مفهوم امنیت است. (اخوان کاظمی، ۱۳۸۶: ۱۵۲)

قرآن کریم در آیات متعدد، اشکال و ابعاد مختلف امنیت را مورد تاکید و توجه قرار داده و مومنین را در این خصوص مورد هدایت قرار داده است. در خصوص اهمیت امنیت همین بس که حضرت ابراهیم خلیل (علیه السلام) زمانی که خانه کعبه را بنا نهاد اولین خواسته‌اش از خدای تبارک و تعالی امنیت است و دست به دعا برمی‌دارد که: «پروردگارا، این سرزمین را شهری امن قرار داده و اهل آن را -آنها که ایمان به خدا و روز قیامت آورده‌اند- از ثمرات (گوناگون) روزی ده» (بقره/۱۲۶). از امنیت فردی موضوعات؛ امنیت جان، امنیت عقیده، امنیت بیان، امنیت آبرو، امنیت مال و امنیت مسکن مورد تاکید قرآن کریم قرار گرفته است. در خصوص حق حیات یا امنیت جان، در قرآن مجید جان انسان‌ها بسیار محترم شمرده شده است، به طوری که کشتن یک فرد مانند کشتن تمام انسان‌ها خواهد بود (مائده/۳۲) و به همین علت است که خداوند حکم قصاص درباره کشتگان را مقرر فرموده (بقره/۱۷۹-۱۷۸) و (مائده/۴۵) ولی با این‌که امنیت جانی دارای اهمیت زیادی است، اما این امنیت مطلق نیست و تا زمانی است که امنیت دیگران محترم شمرده شود و به آن تجاوز نشود. موضوعات خودکشی (نساء/۲۹)، قتل فرزندان (اسراء/۳۱) و قتل (دیگرکشی) (اسراء/۳۳) از موضوعات مرتبط با امنیت جان است که به صریح در قرآن کریم در خصوص آن‌ها آیه نازل شده است.

شخصیت، آبرو، منزلت و حیثیت افراد یکی از مهم‌ترین مسائل مرتبط با امنیت فردی است که از آن به عنوان حریم خصوصی نیز یاد می‌شود. این امور که بیشتر در حیطه اخلاقیات است در اسلام به آن‌ها بسیار توصیه و تاکید شده است. به همین دلیل قرآن کریم موارد مهمی را که به این نوع امنیت لطمه وارد می‌کند، بیان داشته و هشدار جدی داده است که عبارتند از: تجسس (حجرات/۱۲)، ورود بدون اذن و اجازه به خانه و منزل (نور/۲۷)^۱، سوءظن (حجرات/۱۲)، غیبت (حجرات/۱۲)، تهمت (نور/۶)، استهزاء (حجرات/۱۱) و عیب‌جویی (حجرات/۱۱ و توبه/۷۹).

در بعد امنیت اجتماعی و امنیت ملی قرآن کریم در آیه ۳۳ سوره مبارکه مائده می‌فرماید: «همانا سزای کسانی که با [دوستان] خدا و پیامبر او می‌جنگند و در زمین به فساد می‌کوشند جز این نیست که کشته شوند یا بر دار آویخته گردند یا دست و پایشان در خلاف جهت یکدیگر بریده شود یا از آن سرزمین تبعید گردند این رسوایی آنان در دنیاست و در آخرت عذابی بزرگ خواهند داشت» هم‌چنین در خصوص مجازات سارق و کسی که تعدی به مال دیگران کرده و با این اقدام هم به امنیت اجتماعی و هم به امنیت مالی مردم تعرض کرده، می‌فرماید: «دست مرد و زن دزد را به کیفر عملی که انجام داده‌اند به عنوان مجازات قطع کنید و خداوند توانا و حکیم است» (مائده/۳۸)

^۱ - هم‌چنین از این آیه شریفه می‌توان امنیت منزل یا مسکن را نیز مستفاد نمود.

بند دوم - امنیت در نهج البلاغه

امنیت در لسان امیرالمومنین (علیه السلام) مفهومی عمیق و گسترده دارد و ابعاد وجودی انسان‌ها را پوشش می‌دهد و دنیا و آخرت را شامل می‌شود و اساس بر امان الهی و ایمان و ایمنی از عذاب و قهر خداوند متعال است تا انسان به اعتماد و اطمینان برسد و صاحب نفس مطمئنه گردد. یکی از مقولات جوهری و ریشه‌ای در تعریف حکومت و شاخصه‌های حکومت اسلامی و تشکیل دهنده ابعاد آن، مقوله امنیت، اعم از امنیت فردی و اجتماعی و داخلی و بین المللی است. حکومت بدون امنیت، حکومت نیست، تأمین و برقراری امنیت برای مردم و دفاع از حقوق آن‌ها است. از بیان امام علی (علیه السلام) در مورد ضرورت حکومت این معنا به خوبی استفاده می‌شود. حضرت در پاسخ شبهه خوارج که می‌گفتند: «لَا حُكْمَ إِلَّا لِلَّهِ» فرمود: «به‌ناچار برای مردم امیری لازم است؛ خواه نیکوکار یا بدکار، تا به وسیله او با دشمن جنگ شود و راه‌ها امن گردد و حقوق ضعیفاً از اقویا گرفته شود و نیکوکاران در رفاه باشند و از شر بدکاران آسایش داشته باشند.»^۱ در این بیان نورانی، امام (علیه السلام) فلسفه حکومت و ضرورت آن را بیان می‌فرماید و از اهداف و اصول آن برقراری امنیت، دفاع و مقابله با دشمنان، حمایت از حقوق مظلومان و ستم‌دیدگان و مقابله با ستم‌گران و متجاوزان و تأمین رفاه و آسایش و آرامش جامعه و جمع‌آوری بیت‌المال و مصرف صحیح آن را برمی‌شمرد، که با هرج و مرج و تهاجم دشمنان و زورگویی قلدران به مبارزه برخیزد و حقوق محرومان را تأمین نماید.

امیرالمؤمنین (علیه السلام) در خطبه مربوط به حقوق متقابل والی و مردم، رمز تداوم حیات و پایداری جامعه اسلامی را اینگونه بیان می‌فرماید: «هرگاه مردم حقوق والی را ادا کنند و حاکم نیز حقوق مردم را ادا نماید، حق در بین ایشان عزیز خواهد شد و قواعد دین برقرار خواهد شد و نشانه‌های عدالت استوار و سنت‌ها در بستر خود قرار خواهد گرفت. در این جاست که روزگار صالح خواهد شد و امید به بقا و پایداری دولت خواهد بود و دشمنان مایوس خواهند شد و امنیت پایدار و برقرار خواهد ماند.»^۲ این خطبه یکی از گران‌بهارترین درس‌ها را در زمینه‌های حقوق سیاسی، فلسفه سیاسی، رابطه متقابل دولت و مردم، شرایط پایداری و تداوم حکومت، اصلاح جامعه، امنیت ملی، تقویت بنیادهای فکری و معنوی، عوامل اقتدار امت، عوامل یأس و ناامیدی دشمنان، جریان امور به وجه احسن، احقاق حق و امانه باطل، حمایت از مظلومان و مقابله با ظالمان و ده‌ها مسأله دیگر را بیان می‌نماید. آن‌جا که ناکثین و لشکریان جمل امنیت جامعه را به خطر انداختند و بر اهل بصره یورش آوردند و وحدت و استقلال و حاکمیت اسلامی را مورد تهدید جدی قرار دادند و به‌ناحق بر مسلمانان تحت فرمان حضرت، حمله کردند، امام برای سرکوب فتنه، حرکت کرد و اقدامات و تدابیر لازم را تدارک دید. البته همواره سعی داشت تا آنجا که امکان دارد مساله به جنگ نینجامد و خونی به‌ناحق ریخته نشود، اما هنگامی که دیگر هیچ چاره‌ای به‌جز کارزار و جنگ نمانده بود، امام (علیه السلام) دستور حمله داد. آن‌گاه در فلسفه این اقدام فرمود: «به‌خدا سوگند، اگر از مسلمانان جز یک نفر را به شهادت نرسانده بودند و در قتل او بدون ارتکاب جرمی او را عمداً کشته باشند، قتل همه آن‌ها بر من حلال است، چون در آن صحنه حضور داشته‌اند و از به‌ناحق ریختن خون مسلمانی با دست و زبان دفاع نکرده‌اند.»^۳

۱ - «لَا يَدُّ لِلنَّاسِ مِنْ أَمِيرٍ بَرٍّ أَوْ فَاجِرٍ ... وَ يَقَاتِلُ بِهَ الْعَدُوَّ وَ تَأْمَنُ بِهِ السَّبِيلُ وَ يُوْخَذُ بِهِ لِلضَّعِيفِ» (نهج البلاغه، خطبه ۴۰)

۲ - «فَإِذَا دَتِ الرَّعِيَّةُ إِلَى الْوَالِيِ حَقَّهُ وَ آذَى الْوَالِيِ إِلَيْهَا حَقَّهَا غَرَّ الْحَقُّ يَبْنِيَهُمْ وَ قَامَتِ مَنَاجِجُ الدِّينِ وَ اعْتَدَلَتْ مَعَالِمُ الْعَدْلِ وَ جَرَتْ عَلَى إِذْلَالِهَا السِّنَنُ

فَصَلَحَ بِذَلِكَ الزَّمَانُ وَ طَمَعُ فِي بَقَاءِ الدَّوْلَةِ وَ بَيَسَتْ مَطَامِعُ الْإِغْدَاءِ» (نهج البلاغه، خطبه ۲۱۶)

۳ - «قَوْلَهُ لَوْ لَمْ يَصِيبُوا مِنَ الْمُسْلِمِينَ إِلَّا رَجُلًا وَاحِدًا مُعْتَمِدِينَ لِقَتْلِهِ بَلَا جَرَمٍ جَرَهُ لِحُلِّ لِي قَتْلِ ذَلِكَ الْجَيْشِ كُلِّهِ أَذْ حَضْرَهُ فَلَمْ يَنْكُرُوا وَ لَمْ يَدْفَعُوا عَنْهُ بِلِسَانٍ وَ لَا بِيَدٍ» (نهج البلاغه، خطبه ۱۷۲)

امیرالمومنین (علیه السلام) در خصوص امنیت مرزهای دارالاسلام بیانات مهمی دارند از جمله در نامه‌ای که به جناب مالک فرموده‌اند: «بی‌گمان تو از کسانی هستی که من در اقامه دین خدا و اجرای قوانین الهی و در هم شکستن غرور جنایت‌کاران و پاسداری از مرزهای حساس کشور به نیروی آن‌ها تکیه و اعتماد می‌کنم»^۱. زمانی که خبر به آن حضرت رسید که لشکریان معاویه به شهر مرزی انبار حمله کرده و به مال و جان مردم یورش آورده‌اند و خلخال و دستبند از پا و دست زنان مسلمان و کسانی که در پناه حکومت اسلام هستند، در آورده و پیروزمندانه برگشته‌اند و کسی در برابر آن‌ها نایستاده است، فرمود: اگر انسان از شنیدن این خبر از غصه دق کند و بمیرد، سزاوار است.

مولا (علیه السلام) در خصوص قضاوت و امنیت قضایی شهروندان حساسیت ویژه دارند و در نامه‌ی خطاب به جناب مالک زمانی که وی را به حکومت مصر ماموریت داده در این خصوص تأکیدات مهمی دارند. ایشان در خصوص شرایط متولیان امر قضا در حکومت اسلامی می‌فرمایند: «برای قضاوت در میان مردم بهترین کارگزارانت را انتخاب کن. از کسانی باشد که امور گوناگون و کارها بر او تنگ نیاید و او را در تنگنا قرار ندهد و برخوردهای گوناگون و خصمانه طرف‌های درگیر، او را به خشم و ندارد. کسی که در لغزش خود پای نمی‌فشارد و چون حق را شناخت، بازگشت به حق بر او دشوار نخواهد آمد. خویشتن را اسیر طمع و آز نکرده و به فهم سطحی بسنده نمی‌کند. از آن کسان که در شبهات از همه بیشتر احتیاط می‌کنند و در گردآوری ادله و پیروی از دلیل از همه بیشتر پا می‌فشارد. کسانی که از مراجعه خصوم کمتر دچار ناشکیبی می‌شوند و برای کشف حقایق امور از همه صابرتر و شکیباتر باشند و چون حق برای آن‌ها روشن شد، از همه قاطع‌ترند. کسانی که ثناخوانی، آن‌ها را دچار خودخواهی نمی‌کند و با چرب‌زبانی و فریب، شاهین ترازوشان به کژی میل نمی‌کند. البته چنین کسانی سخت کمیاب‌اند»^۲.

بند سوم - امنیت در اندیشه حضرت امام خمینی (قدس سره الشریف) و مقام معظم رهبری (مدظله العالی)

امنیت در اندیشه حضرت امام خمینی (قدس سره الشریف) دارای دو بعد معنوی و مادی است و بعد معنوی آن قوی‌تر از بعد مادی آن است. در بعد معنوی امنیت در نگاه امام (ره) مقوله‌هایی همچون امت اسلام، سعادت و سیر الی الله و دین مبین اسلام ارزش پیدا می‌کنند. در این نگاه امت اسلام جایگزین مرزهای سیاسی شده و بذل جان را راه اسلام عزیز والاترین ارزش است. «همه این‌ها مقدمه این است که یک آرامشی در این بلاد پیدا بشود و دنبال این آرامش یک سیر روحی پیدا بشود، یک هدایت به سوی خدا پیدا بشود. آن چیزی که اساس است سیر الی الله است، توجه به خداست، همه عبادات برای اوست. همه زحمات انبیاء از آدم تا خاتم برای این معنا هست که سیر الی الله باشد». (حضرت امام خمینی (قدس سره الشریف)، ج ۱۹: ۵۱) «انبیا این‌که دنبال این بودند که یک حکومت عدلی در دنیا محقق کنند، برای این است که حکومت عدل اگر باشد، حکومتی باشد با انگیزه الهی، با انگیزه اخلاق و ارزش‌های معنوی انسانی، یک هم‌چو حکومتی اگر تحقق پیدا بکند، جامعه را مهار می‌کند و تا حد زیادی اصلاح می‌کند». (حضرت امام خمینی (قدس سره الشریف)، ج ۱۶: ۱۶۲)

۱ - «مَا بَعْدَ فَاتِك مِمَّنْ اسْتَظْهَرَ بِهٖ عَلَى إِقَامَةِ الدِّينِ وَ اقْمَعَ بِهٖ نَحْوَةَ الْاِثْمِ وَ اسْدَ بِهٖ لِهَآءِ الثَّغْرِ الْمَخُوفِ» (نهج البلاغه، خطبه ۴۶)
 ۲ - «ثُمَّ اخْتَرُ لِلْحُكْمِ بَيْنَ النَّاسِ أَفْضَلَ رَعِيَّتِكَ فِي نَفْسِكَ مِمَّنْ لَا تَضِيقُ بِهٖ الْأُمُورُ وَ لَا تَمَحْكُهُ الْخُصُومُ وَ لَا يَتِمَادَى فِي الرَّزْلِ وَ لَا يَخْضَرُ مِنَ الْفَيْءِ إِلَى الْحَقِّ إِذَا عَرَفَهُ وَ لَا تُشْرِفُ نَفْسُهُ عَلَى طَمَعٍ وَ لَا يَكْتَفِي بِأَدْنَى فِهْمٍ دُونَ أَقْصَاةٍ وَ أَوْفَقَهُمْ فِي الشُّبُهَاتِ وَ أَخَذَهُمْ بِالْحَجَجِ وَ أَقْلَهُمْ تَبَرُّمًا بِمَرَاجَعَةِ الْخَصْمِ وَ أَصْبَرَهُمْ عَلَى تَكْشِفِ الْأُمُورِ وَ أَضْرَمَهُمْ عِنْدَ انْتِصَاحِ الْحُكْمِ مِمَّنْ لَا يَزْدَهِيهٖ إِطْرَاءٌ وَ لَا يَسْتَمِيلُهُ إِغْرَاءٌ وَ أَوْلَيْكَ قَلِيلٌ ثُمَّ أَكْثَرُ تَعَاهُدِ قَضَائِهِ وَ أَسْخَ لَهُ فِي الْبَدْلِ مَا يُزِيلُ عِلَّتَهُ وَ ثَقُلَ مَعَهُ حَاجَتُهُ إِلَى النَّاسِ وَ أَعْطَاهُ مِنَ الْمَنْزِلَةِ لَدَيْكَ مَا لَا يَطْمَعُ فِيهِ غَيْرُهُ مِنْ خَاصَّتِكَ لِيَأْمَنَ بِذَلِكَ اغْتِيَالُ الرَّجَالِ لَهُ عِنْدَكَ فَانْظُرْ فِي ذَٰلِكَ نَظْرًا بَلِيغًا فَإِنَّ هَٰذَا الدِّينَ قَدْ كَانَ أَسِيرًا فِي أَيْدِي الْأَشْرَارِ يَعْمَلُ فِيهِ بِالْهَوَىٰ وَ تَطْلُبُ بِهٖ الدُّنْيَا» (نهج البلاغه، نامه ۵۳)

اولین کنگره ملی بزرگداشت آیت ... سید کرامت ... ملک حسینی (ره) ۴ آبان ۱۳۹۶

بعد مادی امنیت در اندیشه حضرت امام (ره) دارای ابعاد مختلف و متنوعی است که عبارتند از:

هیچ کس حق ندارد به خانه یا مغازه یا محل کار شخصی کسی بدون اذن صاحب آن وارد شود یا کسی را جلب کند، یا با نام کشف جرم، ارتکاب گناه تعقیب و مراقبت کند... یا به تلفن یا نوار ضبط صوت دیگری به نام کشف جرم یا کشف مرکز گناه گوش کند و برای کشف گناه و جرم هرچند گناه بزرگ باشد شنود بگذارد و دنبال اسرار مردم باشد.^۱ (حضرت امام خمینی (قدس سره الشریف)، ج ۱۷: ۱۴)

مساله حفظ نظام جمهوری اسلامی در این عصر و با وضعی که در دنیا مشاهده می شود و با این نشانه گیری هایی که از چپ و راست و دور و نزدیک نسبت به این مولود شریف می شود، از اهم واجبات عقلی و شرعی است که هیچ چیز به آن مزاحمت نمی کند و از اموری است که احتمال خلل در آن عقلاً منجر است. (حضرت امام خمینی (قدس سره الشریف)، ج ۱۹: ۱۴۶)

پیغمبر اسلام (صلی الله علیه و آله) مانند سایر حکومت های جهان تشکیل حکومت داد، لیکن با انگیزه ی بسط عدالت اجتماعی. (حضرت امام خمینی (قدس سره الشریف)، ج ۲۱: ۴۰۶)

ما ایستاده ایم در مقابل دفاع از کشور خودمان و دفاع از اسلام عزیز در مقابل هر مهاجم. مهاجم می خواهد ابر قدرت باشد، می خواهد قدرت کم، فرقی در نظر ما نیست. ما واجب است برایمان دفاع کنیم از نوامیس اسلام و نوامیس خودمان و دفاع کنیم از کشور اسلامی خودمان و مادامی که در حال دفاع هستیم، با هر قدرتی که بخواهد همه بکند بر ما، مقابله می کنیم و هیچ هراس نداریم. (حضرت امام خمینی (قدس سره الشریف)، ج ۱۶: ۴۵۶)

حفظ ثغور اسلام جزء فرایضی است که هیچ فریضه ای بالاتر از آن نیست؛ حفظ اسلام است. (حضرت امام خمینی (قدس سره الشریف)، ج ۱۷: ۴۰۲)

حفظ مرزهای کشور اسلامی و جلوگیری از تسلط تجاوزگران بر آن عقلاً و شرعاً واجب است. (حضرت امام خمینی (قدس سره الشریف)، کتاب البیع: ۴۶۲)

در حکومت اسلامی همه افراد دارای آزادی هرگونه عقیده ای هستند. (حضرت امام خمینی (قدس سره الشریف)، ج ۴: ۴۳۵)

در جمهوری اسلامی، هر فردی از حق آزادی بیان و عقیده برخوردار خواهد بود. (حضرت امام خمینی (قدس سره الشریف)، ج ۵: ۱۳۹)

تکلیف ما این است که از اسلام صیانت کنیم و حفظ کنیم اسلام را. (حضرت امام خمینی (قدس سره الشریف)، ج ۱۳: ۲۵۱)

۱ - حضرت امام خمینی (قدس سره الشریف) در تاریخ ۱۳۶۱/۹/۲۴ یعنی پس از گذشت نزدیک به چهار سال از پیروزی انقلاب اسلامی، فرمان هشت ماده ای خطاب به قوه قضائیه و تمام ارگان های اجرایی در مورد اسلامی شدن قوانین و عمل کردها صادر فرمودند که مضمن دستوراتی در رعایت حقوق مردم و شهروندان می باشد.

اولین کنگره ملی بزرگداشت آیت ... سید کرامت ... ملک حسینی (ره) ۴ آبان ۱۳۹۶

من به تمام دنیا با قاطعیت اعلام می‌کنم که اگر جهان‌خواران بخواهند در مقابل دین ما بایستند، ما در مقابل همه دنیای آنان خواهیم ایستاد. (حضرت امام خمینی (قدس سره الشریف)، ج ۲۰: ۳۲۵)

حفظ اسلام یک فریضه الهی است، بالاتر از تمام فرائض؛ یعنی هیچ فریضه‌ای در اسلام بالاتر از حفظ خود اسلام نیست. (حضرت امام خمینی (قدس سره الشریف)، ج ۱۵: ۳۲۹)

من به صراحت اعلام می‌کنم که جمهوری اسلامی ایران با تمام وجود برای احیای هویت اسلامی امنیت مسلمانان در سراسر جهان سرمایه‌گذاری می‌کند و دلیلی هم ندارد که مسلمانان جهان را به پیروی از اصول تصاحب قدرت در جهان دعوت نکند. (حضرت امام خمینی (قدس سره الشریف)، ج ۲۱: ۹۱)

بند چهارم - مولفه‌های تولید و تقویت امنیت در اندیشه حضرت امام خمینی (قدس سره الشریف) و مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی)

در اندیشه حضرت امام خمینی (قدس سره الشریف) و مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) عواملی در تولید و تحکیم امنیت موثرند که تقویت این عوامل موجب امنیت افزایی و تضعیف آن‌ها موجب کاهش امنیت در جامعه می‌گردد. مهم‌ترین این عوامل عبارتند از:

وفاق و هم‌گرایی ملی؛ مهم‌ترین شاخصه اندیشه سیاسی امام و رهبری، تاکید بر وحدت و هم‌دلی میان تمام اقشار مردم و مسئولان است، زیرا شرایط فرهنگی، جغرافیایی و سیاسی ایران به‌گونه‌ای است که همیشه امکان ایجاد رخنه برای نفوذ دشمن در آن فراهم است. وحدت اقوام و مذاهب، هم‌اندیشی حوزه و دانشگاه، هم‌گرایی اقشار مختلف مردم، هم‌دلی نیروهای مسلح و در مرتبه عالی‌تر وحدت مسئولان و مردم شاخصه‌های اصلی وفاق و هم‌گرایی در تامین امنیت ملی نظام جمهوری اسلامی است و حجم گسترده دیدگاه‌ها، راه‌بردها و راه‌کارهای حضرت امام و مقام معظم رهبری در تدوین چشم‌انداز حفظ دستاوردهای انقلاب و نظام اسلامی بر محور موضوع وحدت قرار دارد.

اگر این اخوت ایمانی در سرتاسر کشور ما محفوظ بماند و هرکس برای خودش توجه به خود نداشته باشد؛ توجه به مقصد داشته باشد و خودش را برای مقصدش بخواهد، هیچ‌کس نمی‌تواند به این کشور تعدی کند. (حضرت امام خمینی (قدس سره الشریف)، ج ۱۷: ۴۳۵)

همیشه به برکت اتحاد کلمه توانستیم بزرگ‌ترین موانع را از سر راه خود برداریم، الان هم می‌توانیم به برکت اتحاد کلمه میان مردم و مسئولان، بزرگ‌ترین موانع را از مقابل راه حرکت این ملت برداریم. (بیانات مقام معظم رهبری، ۸۰/۱۰/۱۲)

ولایت‌مداری؛ رهبری در انقلاب و نظام اسلامی هدایت‌گر سکان کشتی انقلاب و ترسیم‌گر سیاست‌های کلی نظام اسلامی است که بیداری و جوشش میلیونی توده‌های مردم را به ارمغان می‌آورد. بدیهی است نقش رهبری در بسیج مردم در تمام مراحل انقلاب و حمایت و پیروی همه‌جانبه مردم از فرامین رهبری تضمین‌کننده امنیت ملی است. به همین دلیل امام (ره) با اشاره به اصل متری ولایت‌فقیه در قانون‌اساسی همگان را به انقیاد در برابر این اصل برای حفظ نظام اسلامی از آسیب‌ها فرا می‌خواند:

اولین کنگره ملی بزرگداشت آیت ا... سید کرامت ا... ملک حسینی (ره) ۴ آبان ۱۳۹۶

من به همه ملت، به همه قوای انتظامی اطمینان می‌دهم که امر دولت اسلامی، اگر با نظارت فقیه و ولایت فقیه باشد، آسیبی بر این مملکت نخواهد وارد شد. (حضرت امام خمینی (قدس سره الشریف)، ج ۱۰: ۸۵)

تا وقتی که این اصل نورانی در قانون اساسی هست و این ملت از بن‌دندان به اسلام عقیده دارند، توطئه‌های این‌ها ممکن است برای مردم دردسر درست کند اما نخواهد توانست این بنای مستحکم را متزلزل کند. (بیانات مقام معظم رهبری، ۷۹/ ۲/ ۲۳)

مشارکت عمومی؛ در نظام اسلامی پذیرش آرای مردم و حضورشان در عرصه‌های مختلف نظام عامل مقبولیت و پایداری آن است. به‌همین جهت امام^(ه) در تمام مراحل انقلاب و تثبیت نظام، حضور مردم را رکن مهم و پایه اصلی استحکام نظام می‌دانست و همواره به آرای عمومی تکیه می‌کرد. ایشان بر این باور بود که: «انقلاب اسلامی ما انقلابی است که به دست مردم صورت گرفته، مردم انقلاب کرده‌اند و مردم باید آن را به آخر برسانند». (حضرت امام خمینی (قدس سره الشریف)، ج ۱۹: ۵۴)

اقتدار نظامی و دفاعی؛ در هیچ شرایطی از تقویت نیروهای مسلح و بالابردن آموزش‌های عقیدتی و نظامی و توسعه تخصص‌های لازم و خصوصاً حرکت به‌طرف خودکفایی نظامی غفلت نکنند. غفلت از تقویت بنیه دفاعی کشور، طمع تهاجم و تجاوز بیگانگان و نهایتاً تحمیل جنگ و توطئه‌ها را به‌دنبال می‌آورد. (حضرت امام خمینی (قدس سره الشریف)، ج ۲۱: ۳۵۸)

مقام معظم رهبری همواره بر آمادگی‌های لازم و هوشیاری نیروهای مسلح و تقویت بنیه دفاعی کشور تاکید داشته‌اند؛ «نیروهای مسلح، باید کاری کنند که هیچ دشمنی نتواند در استقلال و استحکام یک‌پارچگی و تمامیت ارضی ما طمع کند». (حدیث ولایت، ج ۴، ص ۲۱۴)

گفتار سوم- حضرت آیت‌اله ملک حسینی (رحمت‌اله‌علیه) و امنیت استان کهگیلویه و بویراحمد

در تولید تامین امنیت یک استان مولفه‌های متعددی تاثیر دارند با بررسی همه مولفه‌ها به این نتیجه می‌رسیم که حضرت آیت‌اله ملک حسینی (رحمت‌اله‌علیه) به دلیل آن که زعیم فقهی، مذهبی، سیاسی مردم استان بوده و از جایگاه بی‌بدیلی در میان مردم استان برخوردار بودند نقش بی‌نظیری در تامین امنیت استان در قبل و بعد از انقلاب داشتند و حرف شنوی امام‌گونه مردم از ایشان موجب شده بود تا در تمامی برهه‌های حساس با حساس مسئولیت وارد میدان شده و به بهترین نحو ممکن از قدرت و نفوذ سیاسی و معنوی خویش برای حل مشکلات مردم و تامین امنیت آنان استفاده نمایند. شناخت دقیق حضرت آیت‌اله ملک حسینی (رحمت‌اله‌علیه) از مردم استان و درایت و تدبیر ایشان نیز مزید بر علت شده از شخصیت ایشان و تصمیمات و رهنمودهایشان نقشی بی‌بدیل در امنیت استان ایجاد کرده است.

در بررسی نقش ایشان در تامین امنیت استان در دو برهه‌ی زمانی قبل از انقلاب و بعد از انقلاب در ادامه بررسی می‌گردد.

بند اول - حضرت آیت‌اله ملک حسینی (رحمت‌اله‌علیه) و امنیت استان در قبل از انقلاب:

بزرگ‌ترین و مهم‌ترین اقدام امنیتی حضرت امام خمینی (قدس سره الشریف) همانا براندازی رژیم ظالم و طاغوتی پهلوی و تاسیس حکومت دینی و نظام جمهوری اسلامی ایران بود و بر این مساله همه علمای علوم سیاسی و امنیت ملی اتفاق نظر دارند. حضرت آیت‌اله ملک حسینی (رحمت‌اله‌علیه) نیز به تاسی از استاد و مراد خویش از همان شروع حرکت نهضت در کنار حضرت امام و انقلابیون در صف اول مبارزه قرار گرفت و مبارزات ایشان و اسناد ساواک به وضوح بر این امر صحه می‌گذارند. اسناد زیادی از ساواک در خصوص مبارزات حضرت آیت‌اله ملک حسینی (رحمت‌اله‌علیه) باقی مانده است لیکن به لحاظ رعایت مسائل حفاظتی به فراخور این مقاله به برخی از این اسناد شامل اقدامات آن حضرت در امور مرتبط با امنیت مردم و استان بوده اشاره می‌شود:

۱- تحریک و تشجیع مردم به مبارزه با رژیم طاغوت:

شاخص‌ترین ویژگی انقلاب اسلامی به رهبری حضرت امام خمینی (قدس سره الشریف)، مردمی بودن آن است و در این راستا روحانیت، با سخنرانی‌ها، روشنگری‌های و هدایت مردم برای حضور در صحنه نقش بی‌مانندی داشتند، حضرت آیت‌اله ملک حسینی (رحمت‌اله‌علیه) از شاگردان متعصب حضرت امام (قدس سره الشریف) بود که از همان روزهای آغازین نهضت اقدامات خویش را در مبارزه با رژیم پهلوی و تحریک و هدایت مردم در امر انقلاب شروع نمودند، اسناد ساواک نیز موید این امر می‌باشند که برخی از این اسناد عبارتند از:

سند ساواک به تاریخ ۱۳۴۲/۵/۷: در این سند آمده است که حضرت در تاریخ ۱۳۴۲/۳/۱۵ دستگیر شده و پس از وقایع مروودشت شیراز اقدام به تحریک مردم نموده و مجدداً دستور دستگیری ایشان صادر شده لیکن در آخرین رصد انجام شده از استان فارس خارج شده و در تهران، مدرسه سپهسالار اقامت گزیده است.

سند ساواک به تاریخ ۱۳۵۷/۹/۱۶: در این سند ضمن اشاره به بازداشت حضرت آیت‌اله ملک حسینی (رحمت‌اله‌علیه) توسط استاندار نظامی فارس، حمایت عشایر فارس از حضرت گزارش شده و این که عشایر اعلام کرده‌اند چنانچه حضرت آزاد نشوند تظاهرات و اغتشاش خواهند نمود.

سند ساواک به شماره ۵۱۲-۱۸^۱: در این سند گزارش شده که؛ به دعوت حضرت آیت‌اله ملک حسینی (رحمت‌اله‌علیه) حدود ۱۲۰۰ نفر از جوانان در سخنرانی ایشان در مسجد حبیب شرکت کردند که در این مراسم اعلامیه نیز توزیع شده در پایان سخنرانی و هنگام خروج، ماموران با شرکت کنندگان در سخنرانی درگیر شده ماموران اقدام به شلیک تیر هوایی و استفاده از گاز اشک‌آور نموده‌اند. در این درگیری یک نفر کشته -شهید- و تعدادی مجروح شده‌اند.

^۱ - این سند فاقد تاریخ است.

۲- سفرهای تبلیغی حضرت برای تبلیغ اهداف انقلاب و انسجام مردم و حساسیت ساواک نسبت به این سفرها به استان

آیتاله ملک حسینی(رحمتاله علیه) همواره در سفرهای خویش به زادگاهش در استان برای تبلیغ آرمان انقلاب و انسجام مردم در راستای اهداف انقلاب بهره‌برداری می‌نمودند و به دلیل نفوذ معنوی بالای ایشان در بین مردم استان، ساواک نسبت به این سفرها حساسیت داشت و سفرهای حضرت آیتاله به استان به دقت رصد و اطلاع‌رسانی می‌شد.

سند ساواک به تاریخ ۱۳۴۷/۵/۱۶: در این سند که مکاتبه‌ای است از ساواک فارس به ساواک کهگیلویه و بویراحمد، ضمن اعلام سفر حضرت آیتاله ملک حسینی(رحمتاله علیه) به استان کهگیلویه و بویراحمد، به ساواک کهگیلویه و بویراحمد دستور داده شده که؛ در تمامی مدت اقامت حضرت در استان تمامی اعمال و رفتار ایشان تحت مراقبت و کنترل قرار گرفته و هرگونه فعل و انفعالات وی گزارش شود.

سند ساواک به تاریخ ۱۳۴۷/۵/۲۱: در این مکاتبه از ساواک فارس به کهگیلویه و بویراحمد، مجدداً ضمن اعلام سفر حضرت آیتاله ملک حسینی(رحمتاله علیه) به استان بر لزوم مراقبت دقیق بر تمامی افعال و رفتار ایشان در استان تاکید مجدد شده است که این مساله و ارسال دو مکاتبه با فاصله ۵ روز با یک موضوع نشان از حساسیت ویژه ساواک نسبت به حضرت آیتاله ملک حسینی(رحمتاله علیه) و ترس آنان از اقدامات ایشان در استان بوده است.

سند ساواک به تاریخ ۱۳۵۵/۶/۶: در این سند با اشاره به سفر حضرت آیتاله ملک حسینی(رحمتاله علیه) به یاسوج اعلام شده؛ حضرت از مدرسین مدرسه خان و از روحانیون متعصب بوده و مراقبت از اعمال و رفتار ایشان در مدت اقامت در یاسوج از طریق ساواک کهگیلویه و بویراحمد ضروری است.

سند ساواک به تاریخ ۱۳۵۷/۵/۲: در این سند همانند دیگر اسناد ساواک در خصوص حضرت آیتاله ملک حسینی(رحمتاله علیه) از ایشان با عنوان روحانی متعصب و افراطی نام برده شده که همه‌ساله در جشن‌های نیمه شعبان در یاسوج حضور می‌یابند و دستور داده شده فعالیت‌های ایشان در مدت اقامت در یاسوج رصد و گزارش گردد.

۱- تیزبینی و فرصت‌طلبی در تبلیغ و ترویج حضرت امام خمینی(قدس سره الشریف) و اهداف انقلاب توسط حضرت

یکی از ویژگی‌های هر فرد انقلابی، کیاست و فرصت‌طلبی است و آیتاله ملک حسینی(رحمتاله علیه) از این نعمت خدادادی برخوردار بوده و از هر فرصتی برای تبلیغ و ترویج حضرت امام خمینی(قدس سره الشریف) و اهداف انقلاب استفاده می‌نمود و ساواک نیز به این مطلب پی برده و به آن اذعان نموده بود:

سند ساواک به تاریخ ۱۳۴۹/۳/۱۷: در این سند در مورد حضرت آیتاله ملک حسینی(رحمتاله علیه) آورده شده؛ در هر فرصت مناسب اقدام به ترویج و تبلیغ حضرت امام خمینی(قدس سره الشریف) می‌نماید.

اولین کنگره ملی بزرگداشت آیت ... سید کرامت ... ملک حسینی (ره) ۴ آبان ۱۳۹۶

سند ساواک به تاریخ ۱۳۵۰/۳/۱۹: در این سند اعلام شده که حضرت آیت‌اله ملک حسینی (رحمت‌اله‌علیه) از حضرت امام خمینی (قدس سره الشریف) مجوز کتبی مبنی بر دریافت وجوهات شرعی دارد.^۱

سند ساواک به تاریخ ۱۳۵۵/۲/۱: در این سند اعلام شده که حضرت آیت‌اله ملک حسینی (رحمت‌اله‌علیه) به خاطر قتل آیت‌اله شمس آبادی اقدام به تعطیلی نمودن کلاس‌های درس حوزه علمیه نموده و در ادامه دستور داده شده که حضرت تحت مراقبت باشد و نتیجه آن مستمراً اعلام شود.

۱- نفی هر گونه همکاری با رژیم طاغوت

حضرت آیت‌اله ملک حسینی (رحمت‌اله‌علیه) به مانند مقتدایش حضرت امام خمینی (قدس سره الشریف) هر گونه همکاری با رژیم طاغوت را نفی و حرام می‌دانستند و حتی طلابی را که در طرح مروجین مذهبی با اداره اوقاف همکاری می‌نمودند مورد عتاب قرار داده و پولی را که از قبیل این همکاری از رژیم می‌گرفتند حرام می‌دانستند. اسناد ساواک در خصوص این حساسیت حضرت عبارتند از:

سند ساواک به تاریخ ۱۳۴۹/۹/۲۹: در این سند آمده است که حضرت آیت‌اله ملک حسینی (رحمت‌اله‌علیه) به تعدادی از طلاب شیراز عتاب کرده‌اند که چرا در طرح مروجین مذهبی اداره اوقاف ثبت‌نام کرده‌اید؟ ادامه در بخش توضیحات آمده که حضرت نسبت به طرح مروجین مذهبی اوقاف بدبین است و به طلاب فرموده: «شما خیانت کردید. نان امام زمان (عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف) را می‌خورید و خیانت می‌کنید. پولی که از اوقاف می‌گیرید حرام است». این سند نشان می‌دهد حضرت آیت‌اله ملک حسینی (رحمت‌اله‌علیه) همانند مقتدایش، حضرت امام (قدس سره الشریف) هرگونه همکاری با رژیم طاغوت حتی در زمینه تبلیغ امور دینی را نمی‌پذیرفتند.

سند ساواک به تاریخ ۱۳۵۵/۲/۶: در این سند اعلام شده که حضرت آیت‌اله ملک حسینی (رحمت‌اله‌علیه) از طرفداران متعصب حضرت امام خمینی (قدس سره الشریف) است. با مروجین مذهبی اوقاف برخورد می‌کند و به آن‌ها می‌گوید: ای سگ‌های بی‌دین شما نه دنیا دارید، نه آخرت.

سند ساواک به تاریخ ۱۳۵۶/۴/۲۳: به موجب این سند یکی از روحانیون مستقر در یاسوج^۲ در پاسخ به این که گفته بودند برای استقبال از فرح پهلوی به فرودگاه برو، گفته بود: «چون حضرت آیت‌اله ملک حسینی (رحمت‌اله‌علیه) از این کار بدشان می‌آید، من نمی‌آیم».

^۱ - ساواک از این خبر دو سال بهره‌برداری اطلاعاتی نموده و به عوامل خود دستور داده هرگونه سوءاستفاده حضرت از وجوهات گزارش شود که جزئیات این سند در ادامه مقاله آمده است.

^۲ - با هویت مشخص که از ذکر نام ایشان در این مقاله خودداری می‌شود.

۲- حمایت قاطع از حضرت امام (قدس سره الشریف) و مخالفت با رژیم طاغوت و تحریک مردم به مبارزه با رژیم

حضرت آیت اله ملک حسینی (رحمت اله علیه) علاوه بر تحریک مردم به مبارزه و انقلاب، خودشان نیز همواره در وسط میدان مبارزه با رژیم طاغوت بود و این راه بارها تحت تعقیب، بازجویی، بازرسی منزل قرار گرفت و چندین ماه از دست ماموران رژیم پنهان شده و به تهران و قم هجرت نمودند.

سند ساواک به تاریخ ۱۳۵۰/۵/۴: در این سند در خصوص حضرت آیت اله ملک حسینی (رحمت اله علیه) آمده است؛ حضرت از روحانیون تندرو و مخالف است که کراراً از دولت و دستگاه های دولتی انتقاد می کند. در ملاحظات خبر در آورده شده؛ حضرت در سال ۴۲ اعلامیه توزیع کرده و مردم را تحریک نموده و ۶ ماه متواری بوده است. سال ۴۹ به ساواک شیراز احضار شده است. در اردی بهشت سال جاری (۱۳۵۰) از منزل وی بازرسی شده و رساله حضرت امام خمینی (قدس سره الشریف) و دو برگ اعلامیه کشف شده است که به ساواک احضار و در خصوص اعلامیه ها از ایشان تحقیق به عمل آمده است. نامبرده به حضرت امام خمینی (قدس سره الشریف) کاملاً سمپاتی دارد.

سند ساواک به تاریخ ۱۳۵۵/۱/۳۱: در این سند اعلام شده حضرت آیت اله ملک حسینی (رحمت اله علیه) سرپرست مدرسه خان است و به همه روحانیونی که به تبلیغ می روند دستور داده رساله حضرت امام خمینی (قدس سره الشریف) را همراه خود ببرند و در تبلیغ حتماً برای حضرت امام (قدس سره الشریف) تبلیغ و علیه خاندان سلطنت بدگویی کنند.

۱- مبارزه با فرقه ضاله بهائیت و تحریک مردم علیه این فرقه

رژیم طاغوت و در راس آن محمد رضای خائن با هدف مقابله با اسلام، به بهائیان فرصت تبلیغ و حضور در مناصب بالای حکومتی داد، تا حدی که امیر عباس هویدا، تیمسار ایادی (پزشک شخصی شاه) و خیلی از نزدیکان دربار از این فرقه ضاله بودند، حضرت آیت اله ملک حسینی (رحمت اله علیه) با تیزبینی به این برنامه خطرناک و خائنانه شاه و رژیم پهلوی پی برده و اقدام به روشنگری و مبارزه با این فرقه ضاله نمودند.

سند ساواک به تاریخ ۱۳۵۰/۶/۸: در این سند آمده است که؛ حضرت آیت اله ملک حسینی (رحمت اله علیه) در سخنرانی ها و جلسات مذهبی علیه بهائیت شرکت می نموده اند و برگزاری این جلسات موجب هراس بهائیان شده است.

سند ساواک به تاریخ ۱۳۵۱/۴/۲۷: به موجب این سند، حضرت آیت اله ملک حسینی (رحمت اله علیه) به همراه سید عبدالله بهبهانی و دو نفر روحانی اصفهانی به روستاهای کتا، میمند و سادات محمودی مسافرت و اقدام به تبلیغ له اسلام و علیه بهائیت نموده اند. ضمن آن که حضرت قصد احداث مسجدی در این منطقه را دارند. در ادامه دستور داده شده که رفتار و گفتار و تردها حضرت به صورت دقیق کنترل و گزارش شود.

سند ساواک به تاریخ ۱۳۵۴/۷/۶: در این سند اعلام شده حضرت آیت اله ملک حسینی (رحمت اله علیه) اقدام به فعالیت و تحریک مردم علیه بهائیت در یاسوج می نموده اند.

۲- تأسیس مدارس علمیه و تعمیر و توسعه مراکز مذهبی:

یکی از شقوق امنیت، بعد فرهنگی آن است. امنیت فرهنگی محقق نمی‌شود مگر با تحکیم فرهنگ مذهبی و شیعی، در این راستا تأسیس مدارس علمیه و توسعه مراکز مذهبی به‌خصوص امام‌زادگان از اقدامات موثر حضرت آیت‌اله ملک‌حسینی (رحمت‌اله‌علیه) در ترویج فرهنگ شیعی و امنیت فرهنگی استان بوده است. ساواک هم به این مساله پی برده و با حساسیت آن را رصد و اطلاع‌رسانی می‌نموده است.

سند ساواک به تاریخ ۱۳۵۵/۷/۱۲: در این سند با اشاره به تلاش حضرت آیت‌اله ملک‌حسینی (رحمت‌اله‌علیه) برای تعمیر بقیه امام‌زاده قاسم (علیه‌السلام) گوشه اشاره شده است.

سند ساواک به تاریخ ۱۳۳۶/۴/۲۰: در این سند اشاره شده حضرت آیت‌اله ملک‌حسینی (رحمت‌اله‌علیه) تصمیم بر احداث مدرسه علمیه در دهدشت را دارد و اهالی از این تصمیم آن‌حضرت استقبال کرده و آمادگی خود را برای همکاری اعلام نموده‌اند.

سند ساواک به تاریخ ۱۳۵۵/۱۰/۶: در این سند با اشاره به اقدامات ساواک برای تعطیلی مدرسه خان که حضرت آیت‌اله ملک‌حسینی (رحمت‌اله‌علیه) سرپرست آن بوده، تلاش‌های حضرت برای جلوگیری از تعطیلی مدرسه از جمله تلگراف و مراجعه به قم برشمرده شده است. این سند نشان‌دهنده تقابل و جنگ آشکار حضرت با ساواک و اقدامات آنان می‌باشد.

۳- رصد تمامی اعمال و رفتار و اقدامات حضرت توسط ساواک:

با توجه به اقدامات انقلابی و مبارزات حضرت آیت‌اله ملک‌حسینی (رحمت‌اله‌علیه) ساواک با حساسیت تمامی اعمال و رفتار آن حضرت را تحت نظر داشت و اسناد متعدد به جای مانده از آن سازمان موید این مطلب است.

سند ساواک به تاریخ ۱۳۵۲/۲/۱۹: در این سند دستور داده شده که تمامی اعمال و رفتار حضرت آیت‌اله ملک‌حسینی (رحمت‌اله‌علیه) تحت مراقبت باشد و چنان‌چه در خصوص سوءاستفاده حضرت از وجوهات شرعی مدرکی به‌دست آمد اطلاع‌رسانی گردد.

سند ساواک به تاریخ ۱۳۵۶/۴/۲۰: در این سند دستور و تاکید شده که تمامی اخبار مربوط به حضرت آیت‌اله ملک‌حسینی (رحمت‌اله‌علیه) در حداقل زمان گزارش شود.

سند ساواک به تاریخ ۱۳۴۹/۴/۱۶: این سند شامل گزارش تعقیب و مراقبت حضرت آیت‌اله ملک‌حسینی (رحمت‌اله‌علیه) به صورت لحظه‌ای است و هرگونه رفتار و تردد ایشان با جزئیات شرح داده شده است.

سند ساواک به تاریخ ۱۳۴۹/۵/۲۴ این سند نیز شامل گزارش تعقیب و مراقبت حضرت آیت‌اله ملک‌حسینی (رحمت‌اله‌علیه) به صورت لحظه‌ای است و هرگونه رفتار و تردد ایشان با جزئیات شرح داده شده است.

۱- تربیت طلاب انقلابی و اعزام آنان برای نشر انقلاب در بین عامه مردم

طلاب و روحانیون به دلیل نفوذ معنوی و کلامی بالا در بین مردم همواره از فرصت تبلیغ برای نشر اهداف انقلاب و راه حضرت امام (قدس سره الشریف) بهره می بردند. در همین راستا ابتدا باید خود طلاب انقلابی تربیت می شدند تا با ایمان و اعتقاد راسخ، اقدام به تبلیغ انقلاب در بین عامه مردم می نمودند، لذا در همین راستا طلاب تربیت شده توسط حضرت آیت اله ملک حسینی (رحمت اله علیه) از این روحیه برخوردار بوده و همواره در ایام تبلیغ، اقدام به ترویج اهداف انقلاب می نمودند و ساواک با اطلاع از این مساله، نسبت به طلاب اعزامی از مدرسه خان که تحت مدیریت حضرت آیت اله ملک حسینی (رحمت اله علیه) قرار داشت حساسیت ویژه داشت.

سند ساواک به تاریخ ۱۳۵۶/۹/۲۰: در این سند با اعلام اعزام ۴۰ نفر طلبه از سوی مدرسه خان به سرپرستی حضرت آیت اله ملک حسینی (رحمت اله علیه) برای تبلیغ، دستور داده شده که عوامل ساواک مراقب صحبت های این طلاب باشند و موارد را گزارش دهند. ایضاً در این خصوص سند ساواک به تاریخ ۱۳۵۵/۱/۳۱ که در بالا ذکر شده نیز قابل توجه است.

این سند بیان گر آن است که آن حضرت نه تنها خود با تمام وجود در راستانی اهداف انقلاب حضرت امام (قدس سره الشریف) تلاش می نمودند بلکه اقدام به کادرسازی نیز نموده و طلاب خویش را افرادی انقلابی تربیت نمود که در راستای اهداف انقلاب تلاش می نمودند و ساواک نیز به این مساله پی برده و نه تنها نسبت به شخص حضرت آیت اله حساس بوده بلکه حتی نسبت به طلاب مدرسه ایشان نیز حساسیت داشته است.

آن چه بیش از همه در این اسناد قابل تامل است واژه هایی است که ساواک در توصیف حضرت آیت اله ملک حسینی (رحمت اله علیه) استفاده نموده و معمولاً از کلمات روحانی متعصب و افراطی و یا سمپاتی نسبت به حضرت امام (ره) بوده است که نشان گر تعصب و عرق دینی و مذهبی و تاسی ایشان به حضرت امام (ره) می باشد.

مبارزات انقلابی حضرت آیت اله ملک حسینی (رحمت اله علیه) هم زمان با قیام حضرت امام (ره) شروع شده و با اوج گرفتن شعله های انقلاب، خشم و مبارزات ایشان علیه رژیم پهلوی نیز شدت گرفت. در جریان حمله رژیم شاه به مدرسه فیضیه و قتل و جرح طلاب علوم دینی آیت اله در فیضیه حضور داشت و به شدت مجروح شد. در جریان قیام ۱۵ خرداد ۴۲ نیز نقش مهم ایشان را در منطقه در تهییج مردم و هماهنگ نمودن روحانیت می بینیم. چنان که ساواک ایشان را ممنوع المنبر اعلام کرده و بارها تحت تعقیب قرار داد. ایشان نیز در نزدیک به یک سال در شهرهای مختلف تحت تعقیب بود و مدتی را نیز در زندان و حبس گذارند. بارها به ساواک فراخوانده شد و در اسناد ساواک و کتاب های تاریخ سیاسی معاصر نام ایشان به عنوان یک شخصیت مبارز که در راه اهداف قیام امام خمینی (ره) بسیار سعی و پرتلاش بوده مذکور است. وی طلاب را برای تبلیغ به مناطق اطراف شیراز و یاسوج و دهدشت می فرستاد و به همراه آن ها رساله حضرت امام خمینی (ره) را نیز پخش می کرد. در حالی که به همراه داشتن رساله حضرت امام (ره) در آن زمان جرم بزرگی محسوب می شد. به تعبیر ایشان «اعزام طلاب به قراء و شهرستان ها در استان های فارس و کهگیلویه و بویراحمد به منظور ارشاد و هدایت مردم و روشن ساختن اذهان مردم و سوق دادن آنان با اهداف عالیه مترتبه بر مبارزه روحانیت» یکی از اقدامات حضرت بوده است.

اولین کنگره ملی بزرگداشت آیت ا... سید کرامت ا... ملک حسینی (ره) ۴ آبان ۱۳۹۶

ایشان در خصوص ارتباطشان با حضرت امام(ره) می‌فرمایند: «با رهبر نهضت اسلامی چه در ایران و چه در عراق ارتباط دایر بود، مخصوصاً در سال ۱۳۴۶ که بعد از زیارت بیت‌الله الحرام و مناسک حج به سوریه عزیمت کرده و سپس به عراق مشرف شده و خدمت ایشان در حرم مطهر حضرت ابوالفضل العباس(علیه‌السلام) رسیدیم. چهاردهم محرم ۱۳۴۶ به نجف اشرف رفته و هر روزه خدمت امام رسیده و از دیدار ایشان مستفیض و برخوردار گشتیم. بعداً هم ارتباط به‌صورت مکاتبه‌ای برقرار بود و عده‌ای از نامه‌های امام به این‌جانب از منزل و حجره تدریس در مدرسه‌ی علمیه‌ی خان به‌وسیله‌ی ساواک اخذ و بعضی از آن‌ها هم موجود است». (یادنامه: ۱۵)

بند دوم - حضرت آیت‌اله ملک حسینی(رحمت‌اله‌علیه) و امنیت استان بعد از انقلاب:

با پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی ایران در بهمن ۵۷ فعالیت‌ها و اقدامات حضرت آیت‌اله ملک حسینی(رحمت‌اله‌علیه) وارد فاز جدیدی گردید. مهم‌ترین اقدامات حضرت در بعد از انقلاب در تامین امنیت استان عبارتند از:

۲- مسئولیت تامین امنیت استان در آستانه انقلاب با حکم حضرت امام(قدس سره الشریف):

در آستانه انقلاب به دلیل شکست و فرار کردن مسئولین حکومتی و هرج و مرج ناشی از انقلاب، خطر ایجاد ناامنی در کشور و بالتبع در منطقه کهگیلویه و بویراحمد احساس می‌شد، برای جلوگیری از این مساله، حضرت امام(قدس سره الشریف) از یاران نزدیک خویش و به خصوص روحانیون برای تامین امنیت کشور استفاده نمودند، لذا با هدف تامین امنیت استان، حدود ۲۰ روز قبل از پیروزی انقلاب، حضرت امام(قدس سره الشریف) از پاریس طی نامه‌ای توسط ایشان خطاب به عشایر غیور، حضرت آیت‌اله ملک حسینی(رحمت‌اله‌علیه) را مامور به حفظ و امنیت منطقه و گرفتن بهانه از اشخاص ماجراجو نمودند.

۳- مسئولیت تامین امنیت استان پس از انقلاب با حکم حضرت امام(قدس سره الشریف):

پس از پیروزی انقلاب هنوز نهادهای حکومتی شکل نگرفته بود و بار اصلی اداره جامعه و رفع و رجوع امور حاکمیتی و تامین امنیت، بر دوش یاران انقلاب و روحانیون بود، در استان کهگیلویه و بویراحمد نیز در ادامه حکم قبلی که در بند پیشین به آن اشاره شد، حدود شش ماه پس از پیروزی انقلاب اسلامی، حضرت امام(ره) طی حکمی حضرت آیت‌اله ملک حسینی(رحمت‌اله‌علیه) را که موثرترین نیروی امام و انقلاب در استان بودند، موظف به انجام دادن چند کار کردند؛ تشکیل دادگاه و اجرای حکم شرع و ایجاد آرامش و امنیت به هر نحو که صلاح بدانند و جلوگیری از اختلاف و تفرقه و ارشاد مردم و خنثی کردن توطئه‌های دشمنان اسلام.

«استان کهگیلویه و بویراحمد محیطی بسیار حساس بود و بر این اساس امام راحل به صورت تلفنی از پاریس به این‌جانب فرمودند و خواستند که عشایر بویراحمد و مطلق عشایر، به جمهوری اسلامی مدنظر امام(ره) اعلام هماهنگی و ابراز وفاداری کنند. به این منظور قاطبه ملت با حفظ آرامش و امنیت منطقه و با ایمان و اخلاص، اعتقاد خود را به اسلام و جمهوری اسلامی ظاهر ساختند. آن‌چه بسیار مدنظر بود، این بود که با قدرت تمام نگذاشتیم منطقه، مرکز تاخت و تاز و تضارب آرای احزاب و دگرگونی‌ها و معاندان دین قرار گیرد. اگر هم معدودی منحرف‌الفکر از کمونیست و

اولین کنگره ملی بزرگداشت آیت ا... سید کرامت ا... ملک حسینی (ره) ۴ آبان ۱۳۹۶

... از نواحی کشور در این سامان پیدا شدند، با حسن تدبیر و اعمال قدرت اخراج شدند و زمینه را برای سامان یافتن و شکل گرفتن کارهای مخربان و عناصر بی‌وطن و فاقد اعتقاد صحیح، زیر و زیر ساختم. الحق، استان ما با اقتضائات خاصی که داشته سالم‌ترین و وفادارترین منطقه کشور بوده است». (جمال‌سیرت، ۱۳۹۲: ۲۴)

۴- تحکیم انسجام و وحدت مردم و تلاش برای حرکت مردم در خط ولایت در مقام نماینده ولی فقیه در استان:

ایشان از شروع انقلاب تا پایان عمر پربرکتشان به‌عنوان نماینده حضرت امام(ره) و سپس نماینده مقام معظم رهبری(مدظله‌العالی) در استان، با حضور و همراهی مردم در صحنه‌های انقلاب، تلاش‌های خستگی‌ناپذیری داشتند و خدمات شایان توجهی کردند؛ تاسیس حوزه‌های علمیه، پیگیری مشکلات و انعکاس آن‌ها به مسئولان، تلاش در حفظ وحدت و امنیت، رفع معارضات و اختلافات محلی، تاکید بر حفظ ارزش‌ها و شعائر اسلامی، پیگیری و تلاش برای رفع تبعیض و محرومیت و تغییر چهره استان. (جمال‌سیرت، ۱۳۹۲: ۱۴)

۵- حضور شخصی و تحریک و تشویق مردم به حضور در جبهه‌های نبرد حق علیه باطل در دوران دفاع مقدس:

جنگ تحمیلی بزرگترین تهدید امنیت ملی پس از پیروزی انقلاب اسلامی بود که تمامی کفر در مقابل تمامی اسلامی صف کشیده بودند. حضرت آیت‌الله ملک‌حسینی(رحمت‌الله‌علیه) این زمینه علاوه بر تشویق و ترغیب و روحیه دادن به رزمندگان برای شرکت در جبهه‌های دفاع مقدس، خودشان نیز در جبهه‌ها حضور یافته و یکی از فرزندان برومندشان را تقدیم انقلاب کرده و به فیض عظمای شهادت نائل آمدند. ایشان در خصوص فعالیتشان در این برهه حساس می‌فرمایند:

«قبلاً گفتیم که این‌جانب در راس ستاد پشتیبانی جنگ بودم. مقامات ارشد از رئیس‌جمهور، یعنی مقام معظم رهبری فعلی تا فرمانده سپاه و ناظران صحنه محاربه در جبهه‌های مختلف از غرب تا جنوب، متوجه و واقف بودند که رزمندگان کهگیلویه و بویراحمد قوی‌ترین و نیرومندترین جهادگران جبهه هستند که خطرناک‌ترین و موحرش‌ترین سنگرها را در هم می‌شکنند. خاطره جنگ ایران با عراقی‌هایی که در صحنه‌ی جنگ تمام ارتفاعات را با تجهیزات کامل و مدرن در تصرف داشتند، فراموش نشدنی است». (جمال‌سیرت، ۱۳۹۲: ۲۶)

۶- امنیت فرهنگی مذهبی:

تاسیس مدارس علمیه، تعمیر و توسعه مراکز مذهبی از جمله امام‌زادگان، تربیت طلاب و روحانیون، مقابله با انحرافات فکری و عقیدتی از طریق برگزاری جلسات تفسیر و سخنرانی، مقابله فکری و عملی با بهائیان و تلاش برای بسط فرهنگ علوی در میان مردم سلحشور استان از مهم‌ترین اقدامات حضرت در تامین امنیت فرهنگی مذهبی استان بود.

۷- امنیت اجتماعی:

پیگیری مشکلات و انعکاس آن‌ها به مسئولان، تلاش در حفظ وحدت و انسجام در جامعه، رفع معارضات و اختلافات محلی، تلاش برای اصلاح ذات‌البین به خصوص در مواردی که حکم قصاص صادر شده بود مبنی بر عفو، تاکید بر حفظ ارزش‌ها و شعائر اسلامی، پیگیری و تلاش برای رفع تبعیض و محرومیت و تغییر چهره استان، تاکید بر عدالت اجتماعی، تاکید و اصرار بر حل مشکلات اقتصادی و معیشتی مردم، شجاعت و صراحت مثال زدنی در بیان مشکلات مردم و پیگیری آن از مسئولین استانی و کشوری بری رفع آن‌ها، حمایت از اقشار ضعیف به نحوی که دفتر ایشان همواره ملجاء و پناهگاه افراد بی‌کس و مظلوم بود. این‌ها تنها فهرست قلیلی از اقدامات حضرت در تامین امنیت اجتماعی شهروندان می‌باشد که با توجه به ظرفیت این مقاله ذکر شده است.

۸- ولایت مداری و دعوت مردم به تبعیت از ولی فقیه در فتنه ۸۸:

فتنه ۸۸ یکی از بزرگ‌ترین چالش‌های امنیتی نظام جمهوری اسلامی در دو دهه اخیر بود، حضرت آیت‌اله ملک‌حسینی (رحمت‌اله‌علیه) در این برهه حساس نیز با بصیرت و ولایت‌مداری در مقابل نقشه‌ها و توطئه‌های فتنه‌گران ایستادگی کرده و از انقلاب و ولایت دفاع نمودند. ایشان یکی از خواص بصیر بودند که در آن روزها تلاش کردند با صدور بیانیه و سخنرانی‌های متعدد علاوه بر این که موضع خود را نسبت به این حوادث روشن و مرز خود را با فتنه‌گران و حامیان آنان مشخص کنند، ولایت‌مداری خود را نیز به عینه به اثبات رساندند و نقش موثری در بالابردن بصیرت جامعه ایفا نمودند. به‌عنوان مثال، ایشان، بعد از آشوب‌های روز عاشور در بیانیه‌ای نشان از بصیرت و ولایت‌مداری به همه افراد توصیه کردند با حفظ آمادگی و شور انقلابی خود گوش به فرمان مقام معظم رهبری باشند. همچنین ایشان، به حوادث و فتنه‌انگیزی‌های برخی از حامیان سران فتنه در شیراز نیز حساس بودند و همواره از فتنه‌گری‌های آنان و کسانی که در امر ولایت فقیه تشکیک می‌کردند انتقاد می‌کردند و خواستار حمایت و پشتیبانی همگان از رهبر معظم انقلاب بودند. آن‌چه مسلم است بصیرت و ولایت‌مداری دو شاخصه بارز حضرت آیت‌اله ملک‌حسینی (رحمت‌اله‌علیه) در فتنه ۸۸ بود.

فهرست منابع:

قرآن کریم

نهج‌البلاغه

حضرت امام خمینی (قدس سره الشریف)، صحیفه نور

اخوان کاظمی، بهرام. (۱۳۸۶). امنیت در نظام سیاسی اسلام، تهران: پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی.

اسماعیلی، محسن. (۱۳۷۹). امنیت و شریعت، کتاب نقد، شماره‌های ۱۴ و ۱۵.

آشنا، حسام‌الدین و اسماعیلی محمدصادق. (۱۳۸۸). امنیت فرهنگی، مفهومی فراسوی امنیت ملی و امنیت انسانی، راهبرد فرهنگ، شماره پنجم، بهار ۱۳۸۸

اولین کنگره ملی بزرگداشت آیت ... سید کرامت ... ملک حسینی (ره) ۴ آبان ۱۳۹۶

- آشوری، داریوش. (۱۳۸۳). دانش‌نامه سیاسی، چاپ دهم، تهران: انتشارات مروارید ۱۳۸۳
- جمال‌زاده، ناصر و اسدی، مهدی و حاجی‌بابائیان، سیدمهدی. (۱۳۹۵). امنیت در فقه شیعه؛ مطالعه موردی ایران در عصر قاجار (قبل از انقلاب مشروطه)، دوفصل‌نامه علمی دانش امنیتی، سال سوم، شماره ۴، بهار و تابستان ۱۳۹۵
- جمال‌سیرت، حجت‌الاسلام ایرج. (۱۳۹۲). پاسیاد حضرت آیت‌الله ملک‌حسینی^(رحمت‌الله‌علیه)، یاسوج: انتشارات چویل.
- خسروی، حسن. (۱۳۸۸). حقوق اساسی ۲، چاپ سوم، تهران: انتشارات پیام نور ۱۳۸۸.
- روحانی، محمود. (۱۳۶۶). المعجم الإحصائی لالفاظ القرآن الکریم/ فرهنگ آماری کلمات قرآن کریم، مشهد مقدس: مؤسسه ی چاپ و انتشار آستان قدس رضوی.
- روشندل، جلیل. (۱۳۷۴). امنیت ملی و نظام بین‌المللی، تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی (سمت)
- صادقی‌زیاری، حاتم و ابراهیم‌منش، مهران. (۱۳۹۳). حق آزادی و امنیت شخصی در اسناد بین‌المللی حقوق بشر و حقوق ایران؛ با نگاهی به نوآوری‌های قانون آیین دادرسی کیفری، نشریه مطالعات حقوق تطبیقی، دوره ۵، شماره ۲، بهار و تابستان ۱۳۹۳.
- کاویانی، محمدهادی. (۱۳۹۰). حق امنیت فردی و تامین آن در نهج‌البلاغه، مجله علمی-پژوهشی حقوق خصوصی، دوره هشتم، شماره دوم، پاییز و زمستان ۹۰
- نویدنیا، منیژه. (۱۳۸۲). درآمدی بر امنیت اجتماعی، فصل‌نامه مطالعات راهبردی شماره نوزدهم، بهار ۱۳۸۲
- یادنامه رحلت مرحوم آیت‌الله‌العظمی سید کرامت‌الله ملک‌حسینی^(رحمت‌الله‌علیه)

The New Encyclopedia Britannica, Volume 10, Chicago, Encyclopedia Britannica, 1997